

Waar Chaudière en Ninglinspo samenvloeien.

Foto J. Th. ter Horst.

DE EXCURSIE NAAR DE NINGLINSPPO IN BELGIE

Met twee bomvolle touringcars moest worden gereden, om alle leden, en ook de talrijke introducés, te kunnen vervoeren, die zich voor deze excursie hadden opgegeven. Gezamenlijk werden de merkwaardige erosieverschijnselen bekeken, op het punt, waar de Chaudière en de Ninglinspo samenvloeien, zie foto. Daarna viel het gezelschap uiteen in een aantal groepjes, die alle langs verschillende wegen door de diep ingesneden rivierdalen opklommen tot in het rand-

gebied van de Hautes Fagnes. Volgens de plannen van de leider, Dr. Dijkstra, werd op de heenweg gebotaniseerd in het kalkrijke gebied van Tilff in het dal van de Ourthe. Helaas bleek ook hier de grote vertraging in het uitlopen der gewassen onder invloed van het koude voorjaar. Op de terugweg werd nog even uitgestapt te Remouchamps om een chantoir te bezichtigen, een spleet in het ook hier kalkrijke gesteente, waar een riviertje onder de grond verdwijnt. Het water van een aantal riviertjes zoekt zijn weg door de grot van Remouchamps, en heet daar de Rubicon.

HISTOLOGISCHE STUDIE VAN DE METAMORFOSE BIJ ENKELE FORMICIDAE (HYMENOPTERA)

door

L. CARETTE

(Zoölogisch Instituut, afdeling Entomologie, Leuven)

Onze studie van de inwendige morfologie in verband met de metamorfose steunt op mikroskopische sneden en enkele totaalpreparaten van een dertigtal larven en een veertigtal nimfen van *Formicinae* en *Myrmicinae*.

Steeds hebben we fixatie in het luchtledige toegepast. Het materiaal werd in het begin bewaard in alcohol 60 pct, na geleidelijke deshydratatie, later in „bouin hollande” dat een uitstekende fixator voor mierenlarven blijkt te zijn.

Als kleuring voor de mikroskopische sneden werden vooral „trichroom van Masson” en „hemaluin-eosine” toegepast. Op levend materiaal werd zowel methyleenblauw als aniline benut. Bij gebruik van methyleenblauw bleek echter dat de larven van *Myrmica laevinodis* eerst gedurende enkele uren in alcohol 40 pct moeten gedompeld worden, wil de kleurstof binnendringen. Op deze wijze waren wij in staat de ligging van het zenuwstelsel zeer duidelijk te volgen. Bij *Formica rufa polyctena* gaf deze methode echter geen resultaat. Wel konden wij met behulp van aniline zowel bij *polyctena* als bij *laevinodis* de stigmata, evenals de tracheestammen langs de huid, aantonen.

Al onze beschouwingen over de inwendige morfologie steunen op waarnemingen bij *For-*